

NÂNG CAO ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CỦA NGƯỜI CÁN BỘ TRONG CÔNG TÁC TỔNG KẾT THỰC TIỄN

Ths. Trần Thiên Tú
Khoa LLM-LN, TTHCM

Tổng kết thực tiễn là giai đoạn cuối cùng của quá trình tổ chức hoạt động thực tiễn, đồng thời mở đầu cho quá trình tổ chức hoạt động ở giai đoạn mới. Tổng kết thực tiễn là một quy trình gồm nhiều bước: lựa chọn, xác định vấn đề tổng kết; thu thập, xử lý thông tin liên quan; tổ chức lực lượng tổng kết để rút ra các bài học kinh nghiệm; vận dụng các bài học kinh nghiệm vào tổ chức thực tiễn. Tổng kết thực tiễn chỉ có giá trị, có ý nghĩa khi những bài học kinh nghiệm được rút ra có tác dụng chỉ đạo hoạt động nhận thức và hoạt động thực tiễn tiếp theo.

Tổng kết thực tiễn có vai trò quan trọng, góp phần giúp hoạt động lãnh đạo người cán bộ đạt hiệu quả cao. Công việc đó tạo điều kiện cho họ theo dõi, giám sát, kiểm tra, đôn đốc việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ chính trị, mục tiêu chương trình phát triển kinh tế - xã hội ở lĩnh vực mình quản lý. Qua đó, vận dụng và định hướng đúng các bài học kinh nghiệm vào tổ chức thực tiễn tiếp theo trong hoạt động lãnh đạo của người cán bộ trên địa bàn, lĩnh vực.

Vì thế, công tác tổng kết thực tiễn không những cần người lãnh đạo phải có năng lực làm việc, mà còn đòi hỏi họ phải luôn luôn trau dồi đạo đức cách mạng. Hồ Chủ tịch đã căn dặn, người cán bộ phải có “tài” và “đức”, nhưng “đức” phải là nền tảng, cái “gốc”. Trong

bản Di chúc, Người yêu cầu người cán bộ phải thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Những tiêu chuẩn này rất cần thiết cho việc tổng kết thực tiễn. Trong công tác đó, người cán bộ phải: “Dĩ công vi thượng”. Tổng kết thực tiễn không được theo ý muốn chủ quan mà phải vì mục đích, lý tưởng cách mạng, đặt mục tiêu cách mạng lên trên hết. Điều này thể hiện ở chỗ, cho dù ở ngành nào, cấp nào, lĩnh vực nào khi tổng kết thực tiễn đều phải hướng đến việc phục vụ cho mục đích dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh; phục vụ cho mục tiêu xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội; tránh chủ nghĩa cá nhân, chủ nghĩa cơ hội, chủ nghĩa xét lại, chủ nghĩa hình thức, chủ nghĩa thành tích, tư tưởng cục bộ, ... Nếu không, sẽ dễ làm biến dạng tổng kết thực tiễn.

Tính “cần kiệm” trong hoạt động tổng kết thực tiễn thể hiện ở người làm công tác này phải nhiệt huyết, phải hết lòng, hết sức phục vụ cho công việc; không làm việc một cách cầu thả, qua loa, đại khái. Mỗi một công đoạn trong quy trình tổng kết nếu làm không cẩn thận sẽ dẫn đến việc kết luận không phù hợp, thậm chí còn sai lệch so với thực tiễn. Hoạt động tổng kết thực tiễn không cần khoa trương, hình thức; nó sẽ dẫn đến sự tốn kém tiền của, công sức của người khác một cách không cần thiết, hiệu quả công việc đem lại sẽ không cao.

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

Một trong những yêu cầu của đạo đức cách mạng ở người cán bộ trong tổng kết thực tiễn chính là phải quán triệt quan điểm khách quan, chống chủ nghĩa chủ quan. Quan điểm khách quan là một trong những phương pháp luận của triết học mácxít, nó thể hiện được tính “liêm chính”, “chí công vô tư”. Quan điểm này yêu cầu người cán bộ khi tổng kết thực tiễn phải trung thực, luôn luôn tôn trọng sự thật, tránh tô hồng, bôi đen, tránh nói có cho những điều mà đối tượng không có hoặc chưa có. Khi tổng kết thực tiễn, người cán bộ phải xuất phát từ thực tế khách quan, căn cứ trên những tiền đề vật chất, những điều có trong thực tế, có sao nói vậy, nói đúng như chính đối tượng đề cập đến vốn có, không thêm, không bớt. Lênin đã nhiều lần nhấn mạnh rằng, không được lấy ý muốn chủ quan của mình làm chính sách, không được lấy tính cảm làm làm điểm xuất phát cho chiến lược và sách lược cách mạng. Nếu chỉ xuất phát từ ý muốn chủ quan, lấy ý chí áp đặt cho thực tế, lấy ảo tưởng thay cho hiện thực thì sẽ mắc phải bệnh chủ quan.

Hoạt động tổng kết thực tiễn xét cho cùng là hoạt động lý luận chứ không phải thực tiễn. Hoạt động này bị chi phối bởi ý thức, trình độ, tình cảm, thái độ của của người làm công tác tổng kết. Cho nên, nó rất dễ bị sai lệch, biến tướng do cảm nhận hoặc do những toan tính mang tính chủ quan. Do tình cảm cá nhân, người cán bộ có thể thay đổi thái độ phản ánh về đối tượng: nói tốt, tăng bốc nếu mình thích; nói xấu, trừ dập những điều mình không muốn. Một số cán bộ do ý đồ cá nhân đã áp đặt việc tổng kết theo chiều hướng định sẵn nhằm phục vụ cho ý muốn chủ quan của mình. Những toan tính chủ quan thể hiện ngay trong quá trình tổng kết thực tiễn, bắt đầu từ khâu lựa chọn vấn đề, lập chương trình, kế hoạch điều

tra, thu thập và xử lý thông tin. Những người theo khuynh hướng chủ quan thường coi thường hiện thực khách quan, thường phủ nhận hoặc không quan tâm đến các quy luật khách quan của thế giới. Chính vì mắc bệnh chủ quan nên các giai đoạn trong quy trình tổng kết đều dẫn đến kết quả sai lệch, xuyên tạc hiện thực, làm cho người khác không hiểu hoặc hiểu không đúng về vấn đề cần tổng kết. Trung thực trong tổng kết thực tiễn đòi hỏi phải tránh cả hai thái cực: hoặc chỉ đổ lỗi cho khách quan, hoặc chỉ đổ lỗi cho những thiếu sót, khuyết điểm chủ quan.

Chống chủ nghĩa chủ quan là một trong những yêu cầu quan trọng của tổng kết thực tiễn. Chính chủ nghĩa chủ quan là nguồn gốc sâu xa của chủ nghĩa cá nhân, bệnh thành tích, bệnh hình thức, tư tưởng cục bộ, ... Những biến tướng của chủ nghĩa chủ quan làm cho công tác tổng kết thực tiễn đi lệch mục đích khoa học mà nó vốn có.

Là một trong những nơi đào tạo cán bộ - những người làm công tác tổng kết thực tiễn - trường chính trị tỉnh, thành phố ngoài trang bị những kiến thức lý luận chính trị, trang bị thế giới quan, phương pháp luận khoa học, đúng đắn; cần phải có trách nhiệm trang bị kỹ năng, phương pháp tổng kết thực tiễn cho người cán bộ cơ sở. Bên cạnh đó, phải góp phần giáo dục nhân cách, phẩm chất người cán bộ, giáo dục đạo đức cách mạng, vì đó là gốc của người cán bộ. Làm cho người cán bộ cơ sở hiểu rõ mục đích của công tác tổng kết thực tiễn, tránh việc tổng kết một cách qua loa, đại khái; tránh chủ nghĩa chủ quan khi tổng kết thực tiễn. Một địa phương, mỗi lĩnh vực, khi làm tốt trách nhiệm của mình sẽ góp phần vào việc thực hiện mục tiêu cách mạng, công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội của đất nước./.